

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Raalte
Aangevraagde activiteiten :	WNB Soortenbescherming aanvraag ontheffing
Datum ontvangst aanvraag :	17 augustus 2021
Locatie :	Molenweg in Heino
Datum beschikking :	21.12.2021
Kenmerk :	D2021-12-002345
Zaaknummer :	2021-007311

Datum verzending

22.12.2021

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	3
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Soortspecifiek	7
B.4	Overige zaken	7
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	8
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
C.1.1	Bevoegdheid	8
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
C.1.2	Procedure	8
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	8
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	8
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	8
C.1.3	Toetsingskader soorten	8
C.1.3.1	Wettelijke regels	8
C.1.3.2	Provinciaal beleid	9
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	11
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	11
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	11
C.2.2	Doel van het project	11
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
C.2.4	Onderliggende documenten	11
C.2.5	Aanvullende gegevens	11
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	13
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	13
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	13
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	13
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	15
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	15
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	16
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	17
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	17
D.	SLOTCONCLUSIE	18
E.	KAARTMATERIAAL	19

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

[REDACTED] van het adviesbureau Econsultancy heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Op 13 oktober, 1, 12, en 24 november en 3 december 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de nieuwbouw van een woonwijk met circa 100 woningen (de Molenwijk) aan de Molenweg in Heino. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om nesten, rustplaatsen en eieren van de ooievaar, steenuil en de torenvalk opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van vogels weg te nemen³.

Deze ontheffing heeft betrekking op de nieuwbouw van circa 100 woningen voor de locatie Molenweg in Heino, zoals wit omkaderd weergegeven op de kaart in hoofdstuk E.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2031.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in "B. Voorschriften bij het besluit":

- Projectplan Mitigerende Maatregelen Steenuil (Econsultancy, 2021)
- Projectplan Mitigerende Maatregelen Ooievaar en Torenvalk (Econsultancy, 2021)
- Rapport aanvullend ecologisch onderzoek (Econsultancy, 2021)
- Overzicht verkregen toestemming (Gemeente Raalte, 2021)
- Antwoord op de vragen van Provincie Overijssel (Econsultancy, 2021)

De motivering voor ons besluit is in "C. Overwegingen bij het besluit" weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in "B. Voorschriften bij het besluit" weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Raalte;
- Adviesbureau Econsultancy, [REDACTED];

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

A handwritten signature in black ink, reading 'L. Wuijster' with a stylized flourish at the end.

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-12-002345). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

5. U realiseert een alternatieve nestgelegenheid voor de ooievaar, van hetzelfde type en op dezelfde hoogte als het huidige nest. Dit doet u onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de ooievaar. U zorgt dat het alternatieve nest gereed is voor aanvang van de bouwwerkzaamheden. Het oude nest blijft ook gehandhaafd, zodat de nestelende ooievaar zelf kan kiezen om het oude nest al dan niet te verlaten. Indien de ooievaar uit eigen beweging het oorspronkelijke nest verlaat en het nest minimaal een broedseizoen ongebruikt laat, mag het nest daarna eventueel worden verwijderd.
6. U realiseert vijf alternatieve nestkasten voor de steenuil. U doet dit op de locaties zoals aangeduid op de kaart in hoofdstuk E van deze ontheffing. Dit doet u onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de steenuil en met inachtneming van de richtlijnen zoals verwoord in het Kennisdocument Steenuil. U zorgt dat de alternatieve nestkasten gereed zijn voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden. De gerealiseerde nestkasten worden beheerd door de werkgroepen nestkasten en steenuilen van de lokale IVN-afdeling. Het oude nest blijft ook gehandhaafd, zodat de nestelende steenuil zelf kan kiezen om het oude nest al dan niet te verlaten. Indien de steenuil uit eigen beweging het oorspronkelijke nest verlaat en het nest minimaal een broedseizoen ongebruikt laat, mag het nest daarna eventueel worden verwijderd.
7. U realiseert drie alternatieve nestkasten voor de torenvalk. U doet dit op de locaties zoals aangeduid op de kaart in hoofdstuk E. Dit doet u onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de torenvalk. U zorgt dat de alternatieve nestkasten gereed zijn voor aanvang van de bouwwerkzaamheden. Het oude nest blijft ook gehandhaafd, zodat de nestelende torenvalk zelf kan kiezen om het oude nest al dan niet te verlaten. Indien de torenvalk uit eigen beweging het oorspronkelijke nest verlaat en het nest minimaal een broedseizoen ongebruikt laat, mag het nest daarna eventueel worden verwijderd.
8. Rondom de te realiseren nestgelegenheid voor de steenuil en de torenvalk realiseert u ook minimaal 4,8 hectare bejaagbaar leefgebied voor de steenuil en de torenvalk. U doet dat door in ieder geval de onderstaande maatregelen te realiseren. U realiseert deze maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden.
 - a. Takkenrillen met een totale lengte van minimaal 350 meter, een breedte van minimaal 75 centimeter en een hoogte van minimaal 50 centimeter, op de locaties zoals weergegeven op de kaart in hoofdstuk E.
 - b. Kruidenzoom met een oppervlakte van 270 vierkante meter, op de locatie zoals weergegeven op de kaart in hoofdstuk E. De kruidenzoom wordt omheind en ingezaaid met een inheems kruidenmengsel.
 - c. Extra rijen weidepaaltjes over een lengte van in totaal 680 meter.
 - d. Overhoeken op 13 verschillende locaties. Vanaf uiterlijk januari 2022 wordt hier het maaibeheer aangepast om een ruigere vegetatie te bereiken.

B.4 Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de ooievaar, steenuil en torenvalk.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er mogelijk ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Raalte

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁰ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁰ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten en het ecologisch functioneel leefgebied van de ooievaar, de steenuil en de torenvalk zijn jaarrond beschermd. Voor deze soorten geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soorten altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De gemeente Raalte is voornemens een nieuwe woonwijk te realiseren met circa 100 woningen aan de Molenweg te Heino. Het is de planning dat er in de zomer van 2022 wordt gestart met de nieuwbouw.

C.2.2 Doel van het project

Door middel van het project wil de initiatiefnemer voorzien in de woningbehoefte in de regio.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de ooievaar, de steenuil en de torenvalk van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹¹.

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 6 september 2021 tot en met 31 december 2031.

C.2.4 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden¹²:

- Projectplan mitigerende maatregelen steenuil (Econsultancy, 2021)
- Topografische kaart van het plangebied
- Rapport aanvullend ecologisch onderzoek (Econsultancy, 2021)
- Machtiging
- Eindadvies Kopgroep Heino locatiestudie woningbouw (Kopgroep Heino, 2019)
- Toelichting op het Bestemmingsplan Heino (Gemeente Raalte, 2021)
- Luchtfoto van het plangebied
- Ecologisch onderzoek en advies (Econsultancy, 2020)
- Onderzoek stikstofdepositie (Econsultancy, 2021)

C.2.5 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 17 augustus 2021 ontvangen. Op 12 oktober 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 13 oktober¹³, 1 november¹⁴, 12 november¹⁵, 24 november¹⁶ en 3 december 2021¹⁷ ontvangen.

Bij de aanvulling van 1 november 2021 zijn de volgende documenten ter beoordeling toegezonden:

- Mitigatie ooievaar en torenvalk (Econsultancy, 2021)

Bij de aanvulling van 12 november 2021 zijn de volgende documenten ter beoordeling toegezonden:

- Antwoord op vragen van Provincie Overijssel (Econsultancy, 2021)
- Exceldocument met adressen voor het plaatsen van steenuilkasten
- Een document met screenshots van mitigatielocaties in Geoweb
- Vier e-mailconversaties om verleende toestemmingen voor mitigerende maatregelen te onderbouwen.

Bij de aanvulling van 24 november 2021 zijn de volgende documenten ter beoordeling toegezonden:

- Projectplan mitigerende maatregelen steenuil (Econsultancy, 2021)
- Topografische kaart van het plangebied
- Rapport aanvullend ecologisch onderzoek (Econsultancy, 2021)
- Machtiging

¹¹ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹² Kenmerk D2021-08-001830

¹³ Kenmerk D2021-12-002390

¹⁴ Kenmerk D2021-12-002391

¹⁵ Kenmerk D2021-12-002392

¹⁶ Kenmerk D2021-12-002393 en D2021-12-002394

¹⁷ Kenmerk D2021-12-002395

- Luchtfoto van het plangebied
- Ecologisch onderzoek en advies (Econsultancy, 2020)
- Onderzoek stikstofdepositie (Econsultancy, 2021)
- Exceldocument met adressen voor het plaatsen van steenuilkasten
- Een document met screenshots van mitigatielocaties in Geoweb
- Planning uitvoeringsvoorbereiding
- Acht e-mailconversaties om verleende toestemmingen voor mitigerende maatregelen te onderbouwen.

Bij de aanvulling van 3 december 2021 is het volgende document ter beoordeling toegezonden:

- Overzicht verkregen toestemming steenuil - torenvalk – ooievaar (Gemeente Raalte, 2021)

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de Steenuil bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport "Aanvullende ecologisch onderzoek" (Econsultancy, 2021)¹⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan, waarvan het veldbezoek is uitgevoerd op 3 juni 2020.
- Een onderzoek gericht op de steenuil, met veldbezoeken op 19 februari, 9 maart en 23 maart 2021.
- Een onderzoek gericht op de bunzing, wezel en hermelijn, met cameravallen en marterboxen, in de periode 21 juli tot en met 15 september 2020.

Wij beoordelen dat het onderzoek op de juiste manier is uitgevoerd en voldoende is, aangezien vigerende protocollen zijn gevolgd.

Tijdens het onderzoek zijn nesten van de ooievaar, de steenuil en de torenvalk vastgesteld direct buiten het plangebied. Het plangebied maakt deel uit van het essentiële leefgebied dat nodig is voor het functioneren van deze nesten.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Het uitvoeren van het project leidt mogelijk tot het verlies van de functionaliteit van de vastgestelde nesten, doordat een deel van het essentiële leefgebied dat nodig is om de nesten te laten functioneren, verloren gaat.

C.3.1.2.1 Effectbeoordeling ooievaar

Het huidige nest blijft fysiek gehandhaafd. Het is goed mogelijk dat de ooievaar hier ook daadwerkelijk aanwezig blijft. Het verlies van het leefgebied binnen het plangebied wordt niet als een groot risico gezien, aangezien de ooievaar vaak op grote afstand van het nest foerageert. Rondom Heino is veel geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden en overige agrarische grond. Het foerageergebied binnen het plangebied bedraagt ongeveer 5 hectare, hetgeen naar schatting 0,5-5 procent bedraagt van het totale foerageergebied van 100-1000 hectare.

Er moet echter ook rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat de ooievaar vertrekt als gevolg van de verstoring die het project oplevert, hetzij als gevolg van de bouwwerkzaamheden, hetzij als gevolg van het latere gebruik. Ooievaars nestelen regelmatig schijnbaar onverstoorbaar op locaties met veel verstoring zoals op bovenleidingsportalen van spoorwegen¹⁹. Het gaat hierbij echter om reeds bestaande verstoring, waarbij de ooievaar zelf kiest om op deze locatie te nestelen. Individuele ooievaars kunnen daarentegen wel gevoelig zijn voor toename van verstoring op bestaande nestlocaties²⁰.

Daarom kan niet worden uitgesloten dat de functionaliteit van het nest verloren gaat en het nest wordt verlaten. Daarom wordt in deze ontheffing 'worst case' uitgegaan van beschadiging en vernieling van het ooievaarsnest. Er wordt voorzien in een alternatief ooievaarsnest, zonder dat het bestaande ooievaarsnest wordt weggehaald (zolang de ooievaar het bestaande nest blijft gebruiken).

C.3.1.2.2 Effectbeoordeling steenuil

Voor de steenuil is de effectbeoordeling uitvoerig op kaart weergegeven in hoofdstuk E. Binnen 300 meter van het nest (de theoretische home range waarbinnen voldoende geschikt leefgebied voor de steenuil

¹⁸ Hoofdstuk 4

¹⁹ Projectplan mitigerende maatregelen ooievaar en torenvalk paragraaf 4.2.1.1

²⁰ Stichting STORK (2021), persoonlijke mededeling.

aanwezig moet zijn²¹) is momenteel naar schatting 11 hectare geschikt foerageergebied voor de steenuil aanwezig (groen gekleurd op de kaart). Als gevolg van het project verdwijnt hiervan 2,4 hectare binnen het plangebied (rood gearceerd). Bovendien zal een flink deel van het resterende foerageergebied minder bruikbaar worden voor de steenuil door de meer geïsoleerde ligging, naar schatting van Econsultancy gaat het om nog eens 2,6 hectare²².

De steenuil heeft binnen de genoemde straal van 300 meter rondom het nest minimaal 6 hectare optimaal geschikt foerageergebied nodig²³. Volgens Econsultancy blijft naar schatting 6 hectare foerageergebied aanwezig binnen een straal van 300 meter rondom het bestaande nest. Er wordt niet nader gespecificeerd of het hier gaat om optimaal of suboptimaal foerageergebied. Econsultancy geeft aan dat het moeilijk te voorspellen is of het leefgebied dat overblijft voldoende voedsel zal opleveren voor de steenuil om jongen groot te brengen²⁴.

Het nest zelf zal tijdens het project worden gehandhaafd, maar het is niet met zekerheid te zeggen of de steenuil zich op de lange termijn in dit territorium kan handhaven nu een deel van het foerageergebied verdwijnt. Daarom wordt onder aanname dat de steenuil zich niet in dit territorium kan handhaven een alternatief leefgebied gerealiseerd ten westen van het plangebied, en buiten de territoria van de reeds aanwezige steenuilen.

Het beoogde alternatieve leefgebied wordt al geschikt geacht voor de steenuil, gebaseerd op de aanwezige begroeiing en uitkijkposten en dergelijke. Bovendien is hier in het verleden al een territorium van steenuil geweest, dat nu echter verlaten is. Door middel van de mitigerende maatregelen wordt het alternatieve leefgebied extra geschikt gemaakt voor de steenuil.

De locatie waar de maatregelen voor steenuil worden gerealiseerd zijn nu niet bezet door andere steenuilen. Op een kaart in hoofdstuk E is weergegeven waar de nesten van de steenuil aan de westkant van Heino zich bevinden, met een cirkel hieromheen getekend met een straal van 300 meter. Dit is de straal rond het nest dat de steenuil ongeveer nodig heeft voor het functioneren van het nest. De mitigerende maatregelen worden buiten deze cirkels gerealiseerd.

C.3.1.2.3 Effectbeoordeling torenvalk

Het huidige nest blijft fysiek gehandhaafd. Het is goed mogelijk dat de torenvalk hier ook daadwerkelijk aanwezig blijft. Het verlies van het leefgebied binnen het plangebied wordt niet als een groot risico gezien, aangezien de torenvalk een grote home range heeft van 100-1000 hectare, waarbinnen de soort foerageert. Rondom Heino is veel geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van weilanden en overige agrarische grond. Het foerageergebied binnen het plangebied bedraagt ongeveer 5 hectare, hetgeen naar schatting 0,5-5 procent bedraagt van het totale foerageergebied van 100-1000 hectare.

Er moet echter ook rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat de torenvalk vertrekt als gevolg van de verstoring die het project oplevert, hetzij als gevolg van de bouwwerkzaamheden, hetzij als gevolg van het latere gebruik.

Daarom kan niet worden uitgesloten dat de functionaliteit van het nest verloren gaat en het nest wordt verlaten. Daarom wordt in deze ontheffing 'worst case' uitgegaan van beschadiging en vernieling van het nest van de torenvalk. Er wordt voorzien in die alternatieve nestkasten voor de torenvalk, zonder dat het bestaande nest van de torenvalk wordt weggehaald (zolang de torenvalk het bestaande nest blijft gebruiken).

²¹ ECLI:NL:RVS:2016:2131

²² Projectplan mitigerende maatregelen steenuil paragraaf 3.3

²³ ECLI:NL:RVS:2016:2131

²⁴ Projectplan mitigerende maatregelen steenuil paragraaf 5.2

C.3.1.2.4 Mitigerende maatregelen

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de aanvulling van 3 december 2021²⁵, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de steenuil. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de ooievaar, de steenuil en de torenvalk zoveel mogelijk geminimaliseerd. In "B. Voorschriften bij het besluit" zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het realiseren van alternatieve nestgelegenheid door het bouwen van een alternatief ooievaarsnest, het plaatsen van vijf nestkasten voor de steenuil en drie nestkasten voor de torenvalk.
- Het realiseren van bejaagbaar leefgebied rondom de te realiseren nestgelegenheid voor de steenuil en de torenvalk door het realiseren van takkenrillen, extra weidepaaltjes, een kruidenzoom en overhoeken.

C.3.1.2.5 Staat van Instandhouding

De staat van instandhouding voor de ooievaar zowel als broedvogel als niet-broedvogel is gunstig. Het paartje ooievaars is na de voorgenomen ingreep nog steeds in staat om te nestelen op het te realiseren alternatieve nest (of wellicht op het oorspronkelijke nest) en te foerageren in de omgeving, waardoor de staat van instandhouding door de mogelijke verstoring niet wezenlijk wordt beïnvloed²⁶.

De staat van instandhouding van de steenuil als broedvogel in Nederland is matig ongunstig. De soort staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels in de categorie 'Kwetsbaar'. Het is onzeker of de steenuil na uitvoering van het project duurzaam in het plangebied aanwezig kan blijven. Door de realisatie van maatregelen in een alternatief leefgebied ten westen van het plangebied, wordt de staat van instandhouding niet negatief beïnvloed²⁷.

De staat van instandhouding van de torenvalk als broedvogel is matig ongunstig. Het aantal broedgevallen neemt de laatste jaren significant af, terwijl het aantal niet-broedende torenvalken significant toeneemt. Mogelijk heeft de voorgenomen ingreep een verstrend effect op het broedgedrag, waardoor een populatie gerelateerde verstoring kan ontstaan. Het toekomstperspectief van de torenvalk neemt niet af: door de verscheidene mitigerende en compenseerde maatregelen die worden getroffen t.a.v. de steenuil, verbetert de kwaliteit van het leefgebied ook voor de torenvalk. Daarnaast worden extra torenvalkkasten geplaatst, waardoor nieuwe broedlocaties beschikbaar komen. Deze laatste maatregel beïnvloedt zo ook de populatiewaarde t.a.v. de staat van instandhouding. Samengenomen zal de verstoring die de voorgenomen ingreep met zich meebrengt dus niet van (negatieve) invloed zijn op de staat van instandhouding voor de torenvalk²⁸.

Omdat de ooievaar, de steenuil en de torenvalk aanwezig kunnen blijven in het plangebied of het naastgelegen mitigatiegebied en buiten het plangebied ook voorkomen, wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het bouwen van circa 100 woningen leiden tot het beschadigen of vernielen van nesten van de ooievaar, de steenuil en de torenvalk. Dit is een overtreding van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De initiatiefnemer geeft in de aanvraag aan dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn²⁹.

²⁵ Hoofdstuk [...] pagina [...] tot en met [...]

²⁶ Projectplan mitigerende maatregelen ooievaar en torenvalk paragraaf 4.2.1.2

²⁷ Projectplan mitigerende maatregelen steenuil paragraaf 5.2

²⁸ Projectplan mitigerende maatregelen ooievaar en torenvalk paragraaf 4.3.1.2

²⁹ Projectplan mitigerende maatregelen steenuil paragraaf 4.4

Het niet uitvoeren van het project geeft geen oplossing voor het woningtekort, zoals dat nader wordt onderbouwd in C.3.1.5 en is daarom geen bevredigende oplossing.

Voor het bepalen van de locaties waar de benodigde woningen kunnen worden gerealiseerd, is in 2018 en 2019 een uitgebreid proces doorlopen³⁰. Bij de beoordeling van potentiële locaties zijn de volgende criteria gehanteerd:

- Inbreiding gaat vóór uitbreiding;
- Er is ruimte voor een breed woningbouwprogramma in voldoende aantallen;
- Een goede ontsluiting is mogelijk waarbij de bestaande wegen het extra verkeer aankunnen, al dan niet middels aanvullende maatregelen;
- Aansluiting bij bestaande bebouwingsstructuren en zorgvuldig ruimtegebruik;
- Realisatie is op afzienbare termijn mogelijk.

Uit deze afweging komt het plangebied naar voren als de locatie waar het best aan deze criteria wordt voldaan. Alternatieve locaties voldoen minder goed aan voornoemde criteria en zijn daarmee geen bevredigende oplossing. Bovendien zitten op andere locaties rondom Heino ook beschermde soorten, zoals ooievaar, steenuil en torenvalk. Door de bovengenoemde criteria (inbreiding gaat boven uitbreiding, aansluiting bij bestaande bebouwingsstructuren) wordt mede de impact op beschermde soorten geminimaliseerd.

Woningbouw op deze locatie is niet mogelijk zonder een afname van leefgebied en een toename van verstoring te bewerkstelligen voor de aanwezige soorten ooievaar, steenuil en torenvalk. Er is daarom geen alternatieve inrichting mogelijk die gunstiger is voor de aanwezige soorten.

Door middel van de mitigerende maatregelen wordt de werkwijze en de planning aangepast aan de ecologie van de ooievaar, steenuil en torenvalk. Er zijn daarom geen alternatieve werkwijzen en planningen die het doel bereiken, maar gunstiger zijn voor de ooievaar, de steenuil en de torenvalk. De gekozen werkwijzen zijn in dit geval het gunstigste voor de aanwezige ooievaar, steenuil en torenvalk.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid³¹.

Het project voorziet in een tekort aan woningen in de gemeente Raalte. In de periode 2020-2050 wordt namelijk een groei van 940 huishoudens in de gemeente verwacht. Driekwart van de woningzoekenden in de gemeente wil binnen de gemeente blijven wonen. Daar komt bij dat er grote vraag is naar woningen van woningzoekenden die geen woning kunnen vinden in bijvoorbeeld de gemeente Zwolle³².

Het hebben van een goede, veilige woning is een primaire levensbehoefte van de mens. In artikel 22 van de Nederlandse Grondwet is het thema Volksgezondheid dan ook samen met Woongelegenheid opgenomen.

De relatie tussen huisvesting en gezondheid is breed onderzocht en in kaart gebracht, waaruit blijkt dat het hebben van een veilige en goede woning bijdraagt aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen^{33 34 35 36 37}. De gevolgen van onveilige woningen of het gebrek aan woningen is goed aantoonbaar. Veilige woningen dragen bij aan fysieke gezondheid doordat moderne woningen voornamelijk gebouwd worden van onschadelijke materialen, waardoor er geen asbest, schimmel etc. in

³⁰ Eindadvies kopgroep Heino locatiestudie woningbouw (Kopgroep Heino, 2019)

³¹ Projectplan mitigerende maatregelen steenuil paragraaf 5.3.1

³² Bugter, R. (2019). Woningmarktonderzoek Raalte - Onderlegger voor beleid. www.rigo.nl

³³ Cattaneo, M. D., Galiani, S., Gertler, P. J., Martinez, S., & Titiunik, R. (2009). Housing, Health, and Happiness. *American Economic Journal: Economic Policy*, 1(1), 75–105. <https://doi.org/10.1257/POL.1.1.75>

³⁴ Fertig, A. R., & Reingold, D. A. (2007). Public housing, health, and health behaviors: Is there a connection? *Journal of Policy Analysis and Management*, 26(4), 831–860. <https://doi.org/10.1002/PAM.20288>

³⁵ Fuller-Thomson, E., Hulchanski, J. D., & Hwang, S. (2000). The housing/health relationship: What do we know? *Reviews on Environmental Health*, 15(1–2), 109–133. <https://doi.org/10.1515/REVEH.2000.15.1-2.109/MACHINEREADABLECITATION/RIS>

³⁶ Gurney, C. (2020). Out of harm's way? Critical remarks on harm and the meaning of home. April

³⁷ Shaw, M. (2004). Housing and public health. In *Annual Review of Public Health* (Vol. 25, pp. 397–418). Annual Reviews. <https://doi.org/10.1146/annurev.publhealth.25.101802.123036>

zulke woningen aanwezig is. Hierdoor worden gezondheidsproblemen als luchtwegenproblemen en allergieën verminderd of voorkomen. Het gebrek aan woningen kan leiden tot gevaarlijke thuissituaties of leiden tot dakloosheid. De Federatie Opvang meldt zelfs dat de woningnood ondertussen zo groot is, dat ook steeds meer mensen met een baan dakloos raken, met de nodige psychische en fysieke gevolgen voor de gezondheid³⁸.

In de huidige landelijke woningnood zijn de negatieve effecten van het niet hebben of kunnen vinden van een woning daarnaast nog zichtbaarder geworden en zien we dat de woningnood leidt tot mentale problemen als (financiële) stress, depressie, somberte en eenzaamheid bij jong en oud^{39 40}. Deze effecten zijn misschien minder goed zichtbaar of moeilijk te meten, maar het 'domino-effect' van het gebrek aan woningen wordt steeds duidelijker.

Wanneer mensen niet kunnen verhuizen voor een nieuwe baan of de huidige huur te hoog is om nog te betalen, leidt dit tot financiële stress en vele mensen melden dan ook problemen met het betalen van zorg, de energierekening of kinderopvang. Dit leidt op zijn beurt natuurlijk weer tot nieuwe problemen, zoals fysieke gezondheidsklachten en werkloosheid⁴¹.

De nieuwe woningen worden energiezuinig o.a. door goede isolatie, waardoor ze de status Bijna Energieneutrale Gebouwen hebben. Dit levert toekomstbestendige woningen op. In het Energieakkoord is afgesproken dat uiterlijk in 2050 de Nederlandse woningen energieneutraal zijn. Dat betekent dat er miljoenen huur- en koophuizen energieneutraal gemaakt dienen te worden. Dit project draagt met de duurzame huizen bij aan de doelstellingen uit dit Energieakkoord. Daarnaast leiden goed geïsoleerde en duurzame woningen tot het terugdringen van de CO₂-uitstoot en het verminderen van fossiele emissies leidt tot verbeterde luchtkwaliteit en heeft daardoor indirect ook een positief effect op de volksgezondheid.

De nieuwe woningen voldoen aan hoge eisen ten aanzien van energiezuinigheid en duurzaamheid, wat uiteindelijk resulteert in een gezond binnenklimaat. Daarnaast bieden de verschillende typen woningen woongelegenheden aan mensen van verschillende (financiële) achtergronden, waardoor de nieuwbouw voordelig is voor de volksgezondheid voor verscheidene groepen van de Nederlandse bevolking. De nieuwbouwwijk wordt tevens erg 'groen' ingericht, waardoor wordt voldaan aan eisen ten aanzien van een gezonde leefomgeving. Verscheidene studies hebben daarnaast aangetoond dat wonen in een groene omgeving goed is voor de mentale én fysieke gezondheid: door bijvoorbeeld verminderde kans op ziektes; lagere stress-niveaus en minder luchtweg-problemen. Tot slot is met de opzet van het plan rekening gehouden met klimaatbestendige oplossingen, waardoor er veel ruimte is voor groen en wadi's met voldoende mogelijkheid tot waterbuffering. Dit verhoogt de waterrobuustheid en klimaatbestendigheid van de wijk voor de toekomst. Deze maatregelen verlagen ook de hittestress, wat dan weer een bijdrage is voor de volksgezondheid.

De voorgenomen ingreep is daardoor van belang voor de volksgezondheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb⁴² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

³⁸ ten Teije, S. (2019, March 28). Woningzoekenden zijn wanhoop nabij: 'Waar moet ik naartoe?'. AD. <https://www.ad.nl/wonen/woningzoekenden-zijn-wanhoop-nabij-waar-moet-ik-naartoe~a308e766/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

³⁹ Obbink, H. (2020, October 16). Woningzoekers zitten klem: 'Er is gewoon helemaal niets'. Trouw. https://www.trouw.nl/economie/woningzoekers-zitten-klem-er-is-gewoon-helemaal-niets~bd95dff2?utm_source=link&utm_medium=app&utm_campaign=shared-content&utm_content=free

⁴⁰ van Egmond, J. (2021, October 20). Woningnood is slecht voor de gezondheid | Trouw. Trouw. <https://www.trouw.nl/binnenland/woningnood-is-slecht-voor-de-gezondheid~ba11c442/>

⁴¹ de Monitor: De maatschappelijke kosten van het woonprobleem. (2018, February 13). KRO-NCRV. <https://kro-ncrv.nl/persberichten/de-monitor-de-maatschappelijke-kosten-van-het-woonprobleem>

⁴² Art. 1.10, derde lid Wnb

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb⁴³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

⁴³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten van de ooievaar de steenuil en de torenvalk te beschadigen of te vernielen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

E. Kaartmateriaal

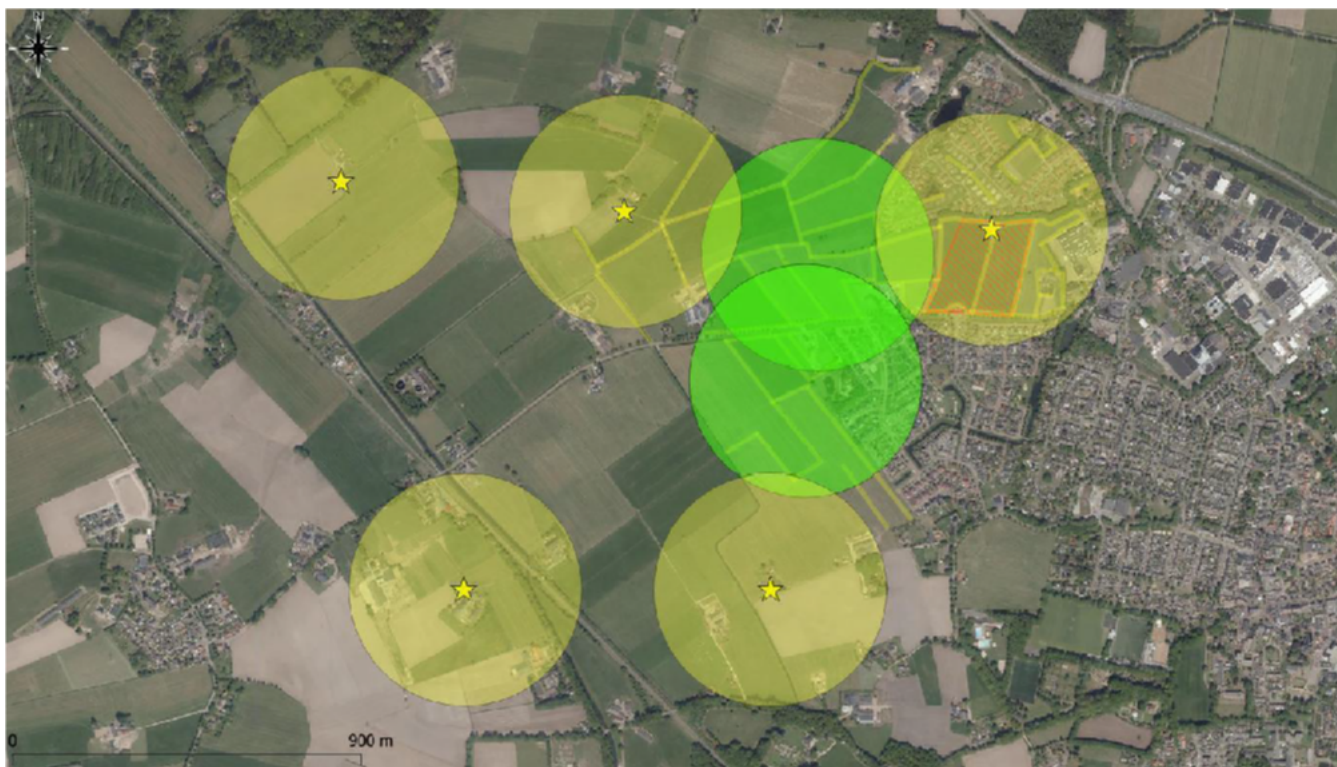
Figuur 1: Wit omkaderd het plangebied waarbinnen de nieuwbouwwijk gebouwd gaat worden, aan de molenweg te Heino.

Figuur 2: Het plangebied (rood gearceerd) met de theoretische home range van 300 meter rondom het vastgestelde nest van de steenuil (rode cirkel). Groen gekleurd is het voor steenuil geschikt geachte foerageergebied ingekleurd.

Figuur 3: Wit omkaderd een indicatie van het plangebied. Gele sterren: Nestlocaties van steenuilen. Rode cirkels: Theoretische home range van 300 meter rondom de vastgestelde nesten.

Figuur 4: Huidige territoria (sterren met gele cirkels), plangebied (rood gearceerd) en alternatief leefgebied voor de steenuil (groene cirkels).

Figuur 5: Het alternatieve leefgebied voor de steenuil (groene cirkels) met het daarbinnen reeds nu geschikte functionele leefgebied voor de steenuil (geel gekleurd). Met gele sterren zijn huidige nesten aangegeven en rood gearceerd het plangebied.

Figuur 6: Overzicht te realiseren mitigatie. Geel/blauwe vakjes: Steenuilkasten. Blauwe vakjes: Torenavalkkasten. Oranje lijnen en rode pijlen: Takkenrillen. Roze ovaal: Kruidenzoom.